

Stockholms läns landsting
Kulturförvaltningen

dnr KUN 2017/707

Solna den 14 december 2017

Remissvar avseende Förslag till kulturstrategi för Stockholmsregionen

Filmregion Stockholm-Mälardalen (Filmregionen) har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad strategi.

Nedan följer en kortfattad och översiktlig redogörelse av Filmregionens utgångs- och ståndpunkter i relation till en regional kulturstrategi.

Bakgrund och utgångspunkter

- Filmregion Stockholm-Mälardalen är huvudstadsregionens samarbetsplattform för de kreativa och kulturella näringarna med fokus på film, TV och rörlig bild.
- Filmregionen har sedan flera år nära samarbete med ett brett spektrum av aktörer inom både offentlig och privat sektor, inom flera sektorer, däribland kommuner och landsting, näringsliv och akademi- och högskola. Filmregionens bas utgörs av dess medlemmar, som inkluderar flera kommuner i länet, resten av Mälardalen, Gotland och Åland samt branschföreningen Filmallians Stockholm-Mälardalen (FAS). Filmregionen har sedan flera år ett nära samarbete med Stockholms läns landsting vad gäller återväxten av filmare i regionen.
- Film är både kultur och näringsliv.

Filmregionen välkomnar Kulturstrategins övergripande strategiska ansats, dvs. att:

”Kulturstrategin ska fungera som en integrerad del av och ett komplement till RUFSS 2050. Den ska lyfta fram den potential som kultursektorn har som regional utvecklingsfaktor och synliggöra hur sociala och kulturella värden i samverkan kan bidra till en god livsmiljö för regionens invånare och därmed bidra till RUFSS-visionen om Stockholmsregionen som Europas mest attraktiva storstadsregion.”

Filmregionen instämmer tillika beträffande kulturens nyckelroll för att bidra till uppfyllelsen av de mål som identifierats i RUFSS 2050, dvs. att:

- Öka tillgängligheten till och deltagandet i kulturlivet
- Stärka möjligheterna till konstnärlig utveckling

- Omfatta digitaliseringens möjligheter och utmaningar
- Använda kultur och kulturmiljöer som resurs i samhällsplaneringen

Utmaningar

Filmregionen identifierar tre övergripande strategiska utmaningar med bäring på att uppnå ovan identifierade mål:

1. Ökad samverkan
2. Kompetensutveckling
3. Förenkling och tillgängliggörande

1. Ökad samverkan

Regionen har mycket att vinna på ökad samverkan. En ökad samverkan i regionen behöver ske på flera plan, såväl institutionellt som sektoröverskridande. Bristande regional samverkan är idag en av Stockholmsregionens främsta svagheter i relation till andra regioner.

Institutionell samverkan

Stockholms läns landsting har en viktig roll att spela för att främja ökad samverkan mellan olika aktörer i regionen. Vi har sedan arbetet inför RUFSS 2010 läst om visioner och målformuleringar som betonar samverkan, men vi har på kulturområdet ännu inte sett hur landstinget på ett ändamålsenligt och handlingskraftigt sätt agerat inom kulturområdet. Mot den bakgrunden är det hög tid för framtagandet av en regional kulturstrategi. Utöver framtagandet av en strategi, blir det viktigt att noga följa hur Stockholms läns landsting *de facto* går från ord till handling, så att strategin implementeras och inte stannar vid att vara en skrivbordsprodukt.

Det är också angeläget att landstingets politiker säkerställer att förvaltning blir en kraft för ökad samverkan, snarare än att den betraktar andra institutioner som hot och konkurrenter.

Näringslivet är en av Stockholmsregionens styrkor. Genom att hitta kontaktytor för samarbete mellan kultur och näringsliv kan stora resurser frigöras, såväl kreativt som finansiellt.

Överbrygga gapet mellan talang och professionell

Sedan några år finns ett framgångsrikt samarbete mellan Filmregionen och Stockholms läns landsting/Filmbasen som stöttar nya filmare att ta steget till den professionella branschen. Samarbetet – Stockholm Debut – har utvecklats till ett av Sveriges främsta växthus för nya filmare. Samarbetet har stor potential att stärkas ytterligare vilket skulle främja tillväxten av filmbranschen i regionen.

Förslag:

Utveckla samarbetet mellan Stockholms läns landsting och Filmregionen för att i

samverkan med Stockholms stad och övriga kommuner i regionen i syfte att uppnå större medvetenhet och tydlighet i arbetet med att verka för en stark filmregion genom hela ledet, från pedagogik till internationella samproduktioner.

Kulturens nyckelroll för gränsöverskridande regional utveckling

Den kulturella och kreativa sektorn (KKN) är ett av Stockholmsregionens styrkeområden. Cirka 90 000 är anställda inom den kulturella och kreativa sektorn i Stockholm-Mälardalen och Stockholms län hamnar i topp vid en jämförelse av 250 regioner i Europa när det gäller andel av arbetsmarknaden som är anställd inom just den sektorn.¹

Länsstyrelsen i Stockholms län har låtit göra rapporten *Kartläggning av styrkeområden i Stockholmsregionen* (2015:4). Med utgångspunkt i begreppet "Smart specialisering" identifierar rapporten bl.a. KKN som en av regionens styrkor av strategisk betydelse för regionens innovations- och konkurrenskraft.

Samtidigt har det konstaterats att det råder en brist i Stockholmsregionens entreprenörs- och innovationssystem när det gäller hur den kulturella och kreativa sektorn möter andra områden. Länsstyrelsen skriver i en rapport att en särskild brist i systemet är "De bristfälliga kopplingarna mellan olika aktörskluster. I synnerhet mellan aktörer inom de kulturella och kreativa näringarna och övriga aktörer."²

Den kulturella och kreativa sektorn är således en resurs som kan och bör användas i större utsträckning inom fler samhällsområden. Det finns en mängd kompetenser inom sektorn som kan användas inom andra sektorer, till exempel för att skapa mer attraktiva urbana miljöer.

Filmregion Stockholm-Mälardalen är huvudstadsregionens samarbetsorganisation inom de kreativa och kulturella näringarna med fokus på film, TV och digital media.

De kreativa och kulturella näringarna (KKN), inom vilka film och digital media är en central skärningspunkt, har kraftfull potential för tvärsektoriella synergier – t.ex. stadsutveckling.

Filmregionen driver sedan juni 2015 ett flerårigt tvärsektoriellt projekt – Smart Kreativ Stad – där de kreativa och kulturella näringarna tillämpas strategiskt och operativt som en resurs för synergier med ett brett spektrum av andra sektorer. Projektet är baserat på en gedigen förstudie där RUFSS 2010 och dess målhierarki har varit centrala ingångsvärden.

---

¹ Power, D. (2011), "Priority sector report: Creative and Cultural Industries", *The European Cluster Observatory*.

² Länsstyrelsen i Stockholm (2012), "En GPS för Stockholmsregionens innovationssystem", Rapport 2012:24, sid. 60.

Projektet har snabbt resulterat i en bred uppslutning från flera sektorer inom både offentlig och privat sektor. Samtliga dessa sektorer har en hög relevans för att skapa hållbar regional tillväxt – ekonomiskt, ekologiskt och socialt.

Det här visar att KKN har en gränsöverskridande nyckelroll att spela inom regional utveckling. Projektets tvärsektoriella koncept och konstruktion innebär kontaktytor gentemot aktörer och beslutsfattare inom både kultur, näring och stadsbyggnad/planering, vilket bl.a. tydligt framgår av nämnder och förvaltningar på kommunal nivå som engagerar sig i projektet. Således fungerar projektet som en tvärsektoriell länk som överbryggar tillväxthämmande stuprörproblematik inom och mellan privat och offentlig sektor.

Förslag:

Regionen bör långsiktigt ta vara på och vidareutveckla den erfarenhet och strukturkapital som byggts upp inom projektet Smart Kreativ Stad för att kunna arbeta konkret med att uppnå målen i RUFSS 2050.

2. Kompetensutveckling

God tillgång till kompetens och yrkeskunnande är en av de främsta framgångsfaktorerna för en konkurrenskraftig region. För att kunna ta beslut om att stanna kvar, etablera eller allokera ny verksamhet i regionen är det av kritisk vikt att företag (nationella såväl som internationella) vet att här finns god tillgång (kvantitativt såväl som kvalitativt) på efterfrågad kompetens. Det nya digitala landskapet med en snabb förändringstakt ställer höga krav på en kontinuerlig kompetensutveckling för att hänga med i utvecklingen. Stockholmsregionen står här väl rustad men det gäller att hela tiden se över hur regionen kan bli bättre på att möta den kompetens som krävs inom de kreativa och kulturella näringarna. Här gäller såväl kvantitet som kvalitet och internationella företag, t.ex. produktionsbolag inom film, TV och digitala media, behöver veta att regionen har kompetent arbetskraft inom relevanta yrkeskategorier, inklusive olika typer specialismråden.

Förslag:

Ökad regional samverkan mellan olika kulturaktörer och utövare med syfte att skapa en plattform (Kulturkraft Stockholm/Kulturakademin Trappan) för adekvat och relevant kompetensutveckling som möter dagens och morgondagens efterfrågan.

3. Förenkling och tillgängliggörande

Det ska vara enkelt att utöva kultur i regionen. För att uppnå det krävs samverkan och gemensamma målbilder, politiskt förankrade och tydligt kommunicerade till relevanta förvaltningar och andra berörda aktörer. Ett bra och aktuellt exempel är Stockholms stads nyligen framtagna filmstrategi.

På filmområdet är det viktigt att vidareutveckla de tillståndsnätverk som

Filmregionens filmkommissionär arbetar med. Tillståndsnätverken samlar relevanta tjänstemän och tillståndsgivare som gemensamt kan ta nödvändiga beslut och förenkla för filminspelningar i en kommun.

Förslag:

Genom att allokera nödvändiga resurser till Filmregionen kan organisationen assistera fler kommuner i länet att ta fram en filmstrategi samt etablera tillståndsnätverk och tillgänglighet till offentliga lokaler och byggnader för att säkerställa en filmvänlig region.

För Filmregion Stockholm-Mälardalen

Anette Mattsson, vd